

Simularea examenului de bacalaureat 2017

Proba E. b)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul real

Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Clasa a XI-a

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

I. TÉTEL

30 punct

a. a vers témája

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a költemény Balassi istenes versei közül való, a bujdosásban megfáradt, magányos ember Istenhez forduló könyörgése.

b. a vers szerkezete

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a vers szerkezete zárt, arányos, szimmetrikus elrendezésű: az 1–2., valamint a 7–8. versszak könyörgés, a 3–6. versszak a kérés indoklása. A strófák szerkezete szabályos: a Balassi-strófa megrövidített változata (a 16 szótagos hosszú sorok 6/6/4 szótagos rövidebb sorokra bonthatók a belső rímek révén) hitelesen fejezi ki a beszélő zaklatottságát.

c. a 3–6. versszak érvelésének jellemzői

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a 3–6. versszak a könyörgés indoklását fogalmazza meg. Az érvelés retorikai-poétikai alakzatokra épül pl. párhuzam és ellentét („*irgalmad végtelen – bűnöm éktelen*”), ismétlés és fokozás („*irgalmad nagysága – irgalmad végtelen*”, „*jóvoltod – gazdagságod*”). A lírai én bűnei megbocsátása mellett érvként Krisztus mártírhalálát („*fiad halálával váltottál meg*”), az isteni irgalom nagyságát („*irgalmad végtelen*”) és a Biblia ígétét („*megadod kedvesen, mit ígérsz kegyesen*”) sorakoztatja fel.

d. a vers érzelmi, hangulati ívének sajátosságai

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a vers érzelmi-hangulati íve változó. Az első két szakasz felszólító módú igéi (*Adj, Órizd, ne hadd, ébreszd*) egyszerre fejeznek ki zaklatottságot, kínzó gyötrelmet és sürgetést. A 3-5. versszak érvelése után a 6. strófában a beszélő hangja megnyugszik („*Nem kell kételkednem, sőt jót remélnem igéd szerint, Megadod kedvesen, mit ígérsz kegyesen hitem szerint*”). A zárlatban a megerősödött bizalom hatására a feszültség feloldódik, a könyörgő hangja elcsendesül.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

II. TÉTEL 30 pont

a. címadás 3 pont

Lehetséges válasz: *Az olvasóvá nevelés gondjai, Bonyolult viszonyok stb.*

b. az olvasástanulás fokozatai 6 pont

Lehetséges válasz: „*Az olvasás tanulásában különböző fokozatok vannak, s nem lehet azt mondani, hogy a negyedik év végére egyszer s mindenkorra megtanult a gyerek olvasni. Nemcsak az olvasás sebességéről van szó, hanem a szövegegységek megértésének differenciáltságáról, az ebből következő reflektivitásról, a kritika felmerüléséről is. Ezek is az olvasáshoz tartoznak.*”

Három fokozat megnevezése esetén jár a maximális pontszám. Fokozatonként 2 pont, összesen $3 \times 2 = 6$ pont.

c. a szülők elvárásainak felsorolása 6 pont

Lehetséges válasz: „*Egyre több szülő az óvodától és az iskolától várja el, hogy a tudáson kívül az életre is nevelje gyermekeiket. Elvárják, hogy az állami intézményekben sajátítsák el a legalapvetőbb normákat, szokásokat, hogy például kinek hogyan kell köszönni, hogyan kell rendesen enni, és sorolhatnánk.*”

Három elvárás megnevezése esetén jár a maximális pontszám. Elvárásonként 2 pont, összesen $3 \times 2 = 6$ pont.

d. szövegalkotás 10 pont

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek) 5 pont

A témához való igazodás 5 pont

$2 \times 5 = 10$ pont.

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

III. TÉTEL 30 pont

a. az eposz műfaji jellemzői 5 pont

Érvényes a választott alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az eposz nagyepikai műfaj. Hősköltemény, melyben egy különleges (természetfeletti) képességekkel rendelkező hős isteni segítséggel az egész nép vagy közösség életére kiható tettet visz végbe. Általában egy nép eredetéről, nagy háborújáról vagy jelentős vállalkozásáról szól. A műfaj kötelező szerkezeti és stiláris elemei az ún. eposzi kellékek: invokáció, propozíció, enumeráció, in medias res kezdés, deus ex machina, epitheton ornans, epikus (homéroszi) hasonlatok.

b. a források, minták szerepe a történetalakításban 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: történelmi források, családi krónikák és irodalmi ösztönzések szerepe, az antik elemek tudatos alkalmazása.

c. a keresztény szemlélet és imitáció összefüggései **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: az eposzi kellékek pogány mitológiai elemeinek a keresztény hitvilág elemeivel történő helyettesítése pl. az invokációban, az isteni beavatkozásban, az eposzi hős megteremtésében stb.

d. a hősteremtés eljárásai **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: cselekedtetés, beszélgetés, narrátori leírás, ellentétezés, eszményítés, mitizálás, túlzás, a fokozatosság és az imitatio Christi elve.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**